

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

VI. De causis excusantibus à Censuræ incursu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

admonitione? Graviter delinquet, validè autem delinquentem flagellabit.

29. *Quonammodo triplex hæc admonitio faciendæ?* Inter singulas admonitiones duorum saltem dierum adfit interdictum. Profecò quando censura ferenda est contra aliquam particularem personam, admonitio coram illa peragatur. Quando generaliter fertur, admonitio sufficienter loco in publico fiet. Si suspensio, vel interdictum ferendum est contra communitatem, admonitio faciendæ est delinquenti, cuius scilicet iniquitatem censuræ flagellum præparatur.

30. *Potest ne huiusmodi admonitio fieri non ipsi personæ (quando ferenda est censura in particularem) aliquo in loco?* Potest planè fieri ad domum illius, vel quando reus se pedolum abscondit, vel per vim impedit, ne moneatur, vel quando semel facta est personalis admonitio, vel quando cæcitas facta ad domum innotuit delinquenti, vel quando quis malè absolutus est ab excommunicatione, & agitur de ipso rursus percutiendo.

31. *Est ne tempus spectandum ad censuram ferendam?* Ita planè. Deo enim dicato die nequit ritè ferri. At valida censure dummodo non fiat causæ cognitio, quam censura necessarium non postulat.

CAPVT VI.

De causis excusantibus à censura incurrenda.

32. *Quotnam causæ ab incurso censura excusant?* Septem scilicet nullitas, iniustitia, innocentia, impotentia, ignorantia, metus, & necessitas.

33. *Differe de Nullitate.* Excusat Nullitas siue quia læta, cui censura adiungitur, nulla sit. Siue quia iurisdictione deficit. Siue quia iuridicus ordo substantialis in ea servatus non sit. Siue quia legitima deficit causa tam vera, quam præsumpta.

34. *Quonammodo excusat iniustitia?* Si censura tantum iniusta sit ex ordine iuridico accidentali non servato, non excusat; si ex ordine substantiali, excusat; quia etiam invalida est. Si verò sit iniusta ex defectu legitimæ causæ, si quidem eius probatio deficit, utique excusat. Item si causa verè iusta, sed legitimè probata non sit. Quod si dubia sit, & iudex in fauorem vnius partis censuram ferat, valida est. Si præsum-

pra, & in iudicio probata, etiam si vera non sit, absolute valida censenda est, & aliquos effectus inducet. Probabile tamen iudico non esse intentionem Ecclesiae innocentem spiritualibus bonis priuare, neque temporalibus, nisi quatenus ad externam censurae obedientiam necesse sit.

35. *Quid de innocentia excusatione dicendum?* Qui certus est se lethaliter hac in causa non deliquisse a censura propter eam lata excusabitur; quia grauis censura pro veniali culpa lata vires non exerit.

36. *De impotentia quidnam?* Impotentia quidem saltem in conscientia excusat. Porro si cum in excommunicationem incidit, erat potens, per superuenientem impotentiam non liberatur. Si autem impotens ex malitia, & si probabile sit excusari, probabilius tamen, quod non excuset in censuram incursum. Ceterum ad tempus excusatus, si deinde habeat, unde soluat totum, aut partem debiti, tenetur; alias reincoideat in censuram, modo nihil ex parte iudicis desit.

37. *Quid autem de ignorantia excusatione aduocies?* Si vincibilis sit ignorantia siue facti, siue iuris, siue antecedens, siue comitans, siue legis cui censura adiuncta est, siue ipsius censurae tantum adiunctae non legis, quaecumque lex sit, Pontificia, vel Episcopalis, semper excusat. Si vincibilis, & in lege contineatur particula requirens scientiam excusabit, modo affectata non sit; secus si nulla adsit particula scientiam exigens: tunc enim neque si crassa, aut supina sit, excusationem afferet; quod quidem de ignorantia vincibili moraliter intelligendum est, non de ea, quae venialiter tantum vincibilis esset: haec enim siue facti, siue iuris esset, excuset.

38. *Quando metus excusat?* Si talis sit, ut excuset a culpa, etiam a censura excusabit.

39. *Quid denique de necessitate?* Eodem modo necessitas si a peccato mortali in lege humana excuset etiam excusationem afferet a censura.

CAPVT VII.

De Censurae effectibus.

40. *Quam sunt effectus Censurae?* Quidam sunt proximi & immediati, quidam accidentales.

41. *De proximis, ac immediatis effectibus differere.* Generaliter est